

WWW.FILOZOFICZNE.PL

STUDIUM PRZYPADKU

Czy mamy moralne zobowiązania wobec braci mniejszych?

Prof. ucz. dr hab. Dominika Dzwonkowska

Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy (WOŚP) nie trzeba nikomu w Polsce przedstawiać, jest to obejmująca cały kraj, akcja zbiórki pieniędzy na wsparcie szpitali i placówek medycznych. Co roku w drugi weekend stycznia odbywają się koncerty, zbiórki uliczne, aukcje i inne wydarzenia, z których dochód wspiera leczenie pacjentów, za każdym razem celem jest wspieranie innej grupy pacjentów. W styczniu 2022 odbyła się 30 edycja, tzw. wielki finał WOŚP, a środki zebrane w tym czasie miały zostać przeznaczone na zapewnienie najwyższych standardów diagnostyki i leczenia wzroku dla dzieci, hasłem tej edycji jest "Przejrzyj na oczy". Strona inicjatywy informuje „planujemy wyposażyć 25 ośrodków w 17 miastach w Polsce w najnowocześniejsze urządzenia dla ratowania wzroku maluchów. Mamy też w planach utworzenie pierwszego w Polsce centrum symulacji, w którym lekarze będą mogli doskonalić swoje umiejętności”¹

Dołączeniem do zbiórki zainteresowali się również myśliwi, którzy zaoferowali udział w prywatnym polowaniu. Na profilu Vademecum Myśliwego w mediach społecznościowych można przeczytać zapraszamy „do licytacji polowania indywidualnego w sezonie 2022. Możesz liczyć na nocleg, dwa wyjścia do łowiska, oraz kolację przygotowaną przez ekipę Vademecum Myśliwego. Polowanie na terenie Koła Łowieckiego Bór Zielona Góra »Przejrzyj na oczy« zobacz jak piękne jest łowiectwo. Zapraszamy do licytacji Vademecum Myśliwego i Zarząd Koła Łowieckiego Bór w Zielonej Górze.”²

POPULARYZACJA FILOZOFII I JEJ ZNACZENIA DLA SPOŁECZEŃSTWA.
PROGRAM MINISTERSTWA EDUKACJI I NAUKI -
SPOŁECZNA ODPOWIEDZIALNOŚĆ NAUKI.

¹ <https://www.wosp.org.pl/aktualnosci/data-cel-i-jak-wesprzec-30-final-wosp>

² <https://www.facebook.com/vademecum.mysliwego>

WWW.FILOZOFICZNE.PL
STUDIUM PRZYPADKU

WOŚP zdecydowała się usunąć aukcję, w uzasadnieniu fundacja ograniczyła się do bardzo lakonicznego wyjaśnienia, że ta licytacja może negatywnie wpływać na wizerunek organizacji charytatywnej. Zatem powołując się zapisy w regulaminie zdecydowano o usunięciu aukcji. Przedstawiciele WOŚP po zaoferowaniu tego krótkiego wyjaśnienia odcięli się od dalszego komentowania tej inicjatywy.

Status polowań jest od lat są przedmiotem sporu między ich zwolennikami i przeciwnikami, od czasu ukazania się pierwszych prac dotyczących etyki zwierząt rosnąca grupa osób potępia tego typu aktywność. Przeciwnicy polowań argumentują, iż są one niepotrzebnym zadawaniem cierpienia zwierzętom oraz zbędnym ingerowaniem w ekosystem. Ponadto zarzucają myśliwym, że dokarmiając zwierzęta produktami rolniczymi przyzwyczajają je do pokarmów rosnących na polach, a przez to zwierzęta niszczą uprawy i rolnicy sami domagają się odstrzałów. Do negatywnego wizerunku myśliwych przyczyniają się także kłusownicy, którzy polują z naruszeniem prawa, to znaczy bez wymaganych pozwoleń, w niedozwolonym miejscu lub czasie. Z kolei myśliwi powołują się na etos polowań i przedstawiają polowania jako szlachetną dyscyplinę. Argumentują również, że ich działalność przyczynia się do zapewnienia równowagi w ekosystemie poprzez odstrzał osobników, których jest za dużo.

POPULARYZACJA FILOZOFII I JEJ ZNACZENIA DLA SPOŁECZEŃSTWA,
PROGRAM MINISTERSTWA EDUKACJI I NAUKI -
SPOŁECZNA ODPOWIEDZIALNOŚĆ NAUKI.

WWW.FILOZOFICZNE.PL

STUDIUM PRZYPADKU

Ponieważ kwestia polowań jest przedmiotem wielu kontrowersji to decyzja WOŚP wywołała bardzo skrajne reakcje, zarówno pozytywne, jak i negatywne. Moderator profilu Vademecum Myśliwego, wystawca aukcji, opisał rozczarowanie decyzją WOŚP, podkreślając, że od 30 lat wspierał orkiestrę razem z „partnerami biznesowymi i z ludźmi z którymi dzielę swoją pasję, pasję do łowiectwa.”³ Polski Związek Łowiecki (PZŁ) wystosował list otwarty do WOŚP, w którym pisze „uwazamy, że nie ma znaczenia wykonywany zawód czy hobby darczyńcy. Liczy się przecież cel, na który zbierane są pieniądze. Tym celem jest sprzęt ratujący zdrowie i życie naszych dzieci.”⁴ PZŁ argumentuje, że po pierwsze polowania są całkowicie legalne, a takie aukcje były wystawiane w poprzednich latach. Ponadto zarzuca WOŚP niekonsekwencję w działalności poprzez zgodę wystawiania na aukcjach torebek ze skóry zwierzęcej.

Z drugiej strony barykady przeciwnicy polowań pochwalili decyzję WOŚP, np. Lubelski Ruch Antyłowiecki zwrócił uwagę, że „wielu myśliwych chce ocieplić swój wizerunek, wspierając przeróżnie akcje charytatywne, czy edukacyjne”⁵. Zdaniem przeciwników polowań to nie powinno jednak wpływać na sposób oceny polowań jako moralnie nagannych. Organizacje antyłowieckie zgodnie podkreślały w swoich wypowiedziach, że polowanie jest zabijaniem niewinnych zwierząt oraz jednogłośnie wyraziły zadowolenie i wsparcie dla decyzji WOŚP.

POPULARYZACJA FILOZOFII I JEJ ZNACZENIA DLA SPOŁECZEŃSTWA.
PROGRAM MINISTERSTWA EDUKACJI I NAUKI -
SPOŁECZNA ODPOWIEDZIALNOŚĆ NAUKI.

³ Ibid.

⁴ https://www.pzlow.pl/wp-content/uploads/2022/01/list-do-WOSP_fin-1.jpg

⁵ <https://www.wprost.pl/kraj/10607752/wosp-usunela-charytatywna-aukcje-myśliwych-mogła-negatywnie-wpływać-na-wizerunek.html>

WWW.FILOZOFICZNE.PL
STUDIUM PRZYPADKU

Pytania do dyskusji:

1. Czy Twoim zdaniem polowania są niezbędne do regulowania liczebności zwierząt w lasach czy może przyczyniają się do niepotrzebnego cierpienia zwierząt?
2. Patrząc na przykład polowań odpowiedz na pytanie czy fakt, że polowania są dozwolone prawnie powinny być akceptowalne etycznie?
3. Czy uważasz, że WOŚP miała prawo do usunięcia zbiórki? Czy zbiórka rzeczywiście wpływała negatywnie na wizerunek fundacji?
4. Czy uważasz, że WOŚP powinna bardziej uzasadnić swoją postawę? Czy Twoim zdaniem takie wyjaśnienie jest wystarczające?
5. Czy Twoim zdaniem „uprawiane hobby” rzeczywiście nie ma znaczenia jeżeli skutki działalności hobbistycznej służą dobremu celowi?
6. Jakie argumenty deontologiczne oraz konsekwencjonalistyczne mogły przemawiać za decyzją WOŚP?
7. Czy WOŚP powinien się wykazać większą konsekwencją w podejściu do aukcji np. usuwając inne aukcje, w których mogło dojść do cierpienia zwierząt (np. torebki skórzane)?

POPULARYZACJA FILOZOFII I JEJ ZNACZENIA DLA SPOŁECZEŃSTWA.
PROGRAM MINISTERSTWA EDUKACJI I NAUKI -
SPOŁECZNA ODPOWIEDZIALNOŚĆ NAUKI.

